

CETATEA TROPÆUM

Vasile Pârvan

OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

CETATEA TROPÆUM

COLECȚIA OPERA OMNIA

TIPO MOLDOVA

Coperta: *Cristian Almășanu*

Coordonator Colecție: Gh. Buzatu,

Membru Corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România

Consultant științific:

Lector univ. dr. Bogdan Ștefanachi

COLECȚIA OPERA OMNIA

Proiect editorial: Roxana Alexandra Costinescu

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.) **99/2010**

Ediție anastatică

Iași, 2011

Tipo Moldova,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

CETATEA TROPÆUM

CONSIDERAȚII ISTORICE

DE

VASILE PÂRVAN

COLECȚIA OPERA OMNIA

BUCUREȘTI

TIP. „GUTENBERG“ J. GÖBL S-SORI, STR. DOAMNEI, 20

1912

INDREPTĂRI

La pag. 19, r. 13, în loc de „spre Nord“ e a se ceti: „spre SV“.

La pag. 23 și nota 43, „*vicus Hi[...]*“ e de așezat nu „lângă“ Karamurat, ci la Dorobașul. Acest sat nu e Danakiöi, cum am afirmat greșit, luându-mă după CIL. III, p. 2690 și harta IV, ci e Bilarlar, așa precum tot eu am rectificat în „*Cetatea Ulmetum*“, *Anal. Acad. Rom.* ser. II, tom. XXXIV, *Mem. sect. ist.*, p. 577 și nota 3, precum și în harta mea cu drumurile romane ale Dobrogei, anexată la acel studiu. Prin urmare piatra dela Dorobașul nu poate fi socotită că ar fi fost adusă dela Karamurat, unde e *vicus Clementinus*, căci Bilarlarul e încă și mai departe de Karamurat ca Danakiöi.

ILUSTRĂȚIILE

	<u>Pag.</u>
1. Inscripție din Tropaeum, cu „ <i>ordo splendidissima municipii Tropaei</i> “	51
2. Inscripția inaugurală a noii cetăți dela Adamelisi, <i>Civitas Tropeensium</i> , reclădită de Licinius și Constantin	59
3. Secțiune prin zidul cetății, la turnul de colț dela NV	61
4. Turnul din stânga al porții de Vest	63
5. Planul cetății Tropaeum	65
6. Poarta de E. Plan orizontal	67
7. Poarta de V. Plan orizontal	68
8. Poarta de V. Vedere a ruinelor	69
9. Poarta de S. Vedere a ruinelor	70
10. „Turnul de provizii“. Plan orizontal	77
11. Turnuri pe laturea de V. Plan orizontal	79
12. Turnul de colț dela NV. Plan orizontal	81
13. Basilica cisternă și poarta de V. Plan orizontal	91
14. Secțiune longitudinală prin ruinele basilicei de marmoră	94
15. Planul orizontal al basilicei de marmoră	96
16. Secțiune transversală pe naos-ul basilicei de marmoră	97

	Pag.
17. Apsis și cancelli la basilica de marmoră . . .	98
18. Capitel cu impostă dela basilica de marmoră	99
19. Capitele dela basilica de marmoră (desemne)	100
20. Planul orizontal al basilicei de marmoră, cu baptisteriul și clădirile târzii înconjurătoare.	101
21. Vedere generală a ruinelor basilicei de mar- moră și baptisteriului	102
22. Planul orizontal al baptisteriului	103
23. Ruinele baptisteriului	105
24. Baptisteriul. Secțiune longitudinală recon- stituită	107
25. Baptisteriul. Secțiune transversală recon- stituită	108
26. Basilica de marmoră. Secțiune longitudinală reconstituită	113
27. Cella cimenterialis. Plan orizontal	114
28. Basilica veche creștină dela poarta de E. Plan orizontal	115
29. Basilica cu duplu transept. Plan orizontal .	116
30. Vedere generală a ruinelor basilicei-cisterne.	119
31. Basilica cisternă. Plan orizontal reconstituit.	120
32. Basilica cisternă. Secțiune transversală re- constituită	121
33. Basilica cisternă. Secțiune longitudinală re- constituită	122
34. Basilica cisternă. Fațada principală recon- stituită	123
35. Coloane de marmoră dela basilica cu duplu transept	126
36—37. Coloane dela basilica cu duplu tran- sept.	127—128
38. Capitel dela basilica cisternă.	129
39. Obiecte de bronz găsite în săpăturile dela	

	Pag.
Istoria cetății Tropaeum în sec. II și III; obținerea drepturilor municipale; năvălirile barbare	42
<p style="margin-left: 40px;">II. <i>Dela Liciniu la Mauriciu</i> 49—148</p>	
Decadența orașului Tropaeum în sec. al III-lea.	49
Răspândirea elementului grecesc în ținutul rural, thraco-roman al Dobrogei, în secolul al III-lea și cele următoare	52
Elementul grecesc în Tropaeum din sec. III înainte	55
Tropaeum în timpul năvălirilor	57
Reclădirea din temelii a cetății Tropaeum, de către împăratul Licinius	58
Descrierea fortificațiilor cetății liciniane	62
Porțile cetății	66
Turnurile cetății	71
Descrierea zidului cetății pe latura de V	73
Noii locuitori ai cetății: Barbari și Greci	83
Limba greacă oficial întrebuințată în Tropaeum.	84
Aprovizionarea noii cetăți cu apă de izvor.	85
Păgânismul în Tropaeum la începutul sec. IV	88
<i>Clădirile publice din Tropaeum.</i>	89
Basilica forensis și canalul străzii principale	89
Cisterna dela poarta de V	90
Basilicele creștine.	90
Basilica coemeterialis (cf. și nota 166)	91
Basilica de marmoră; descrierea și datarea diferitelor ei reconstruiri	93
Baptisteriul de pe lângă basilica de marmoră; datarea lui și a basiliceii, ca biserică episcopală	106

	<u>Pag.</u>
Basilica veche creștină dela poarta de E; descriere și datare	112
Basilica cu duplu transept; descriere	116
Basilica cisternă; descriere și datare	118
Datarea basilicei cu duplu transept	124
Alte resturi creștine din Tropaeum : sec. IV-VI	125
Desvoltarea populației civile din Tropaeum în sec. IV—VI	129
„Renașterea“ civilizației antice în Tropaeum	133
Continuitatea civilizației antice în Tropaeum din sec. al II-lea până într'al VI-lea	134
Viața romană în Tropaeum din sec. IV înainte	137
Teritoriul rural al cetății Tropaeum în secolele IV—VI	143
Distrugerea orașului Tropaeum de către Avari	146
Urmașii civilizației greco-romane în Dobrogea	147
